

munalbestyrelse, hvor han har Sæde, har gjort for at modvirke Arbejdsløsheden og hjælpe særlig den Nød, der skyldes den; der kan jo fra Kommunens Side gøres overordentlig meget i saa Henseende.

Ved Omtalen heraf kommer jeg til det andet foreliggende Forslag, det, der skulde være beregnet paa den ekstraordinære Arbejdsløshed i Øjeblikket. Det ærede Medlem har i Dag i meget stærke Ord klaget over, at Staten ikke iværksatte Arbejder, der kunde modvirke Arbejdsløsheden. Det er selvfølgelig en Maade og efter min Mening den bedste Maade, hvorpaa Arbejdsløsheden kan modvirkes; men det synes mig, at det er et ganske naturligt Spørgsmaal — det er muligt, at det er gjort — at spørge, hvad de forskellige store Kommunalbestyrelser, i hvis Kommuner Arbejdsløsheden særlig viser sig, have gjort eller ville gøre for at afhjælpe Arbejdsløsheden. Det vil være heldigt, at Stat og Kommune i den Henseende arbejde Haand i Haand. Det vilde være meget uheldigt, om Stat og Kommune vilde gaa frem i Blinde uden at kende noget til hinandens Planer, da man derved maaske vilde kunne komme til den modsatte Yderlighed, komme ind i en Periode, hvor der blev for meget Arbejde, hvilket saa igen kort Tid efter paa ny vilde føre ned i Arbejdsløshedens Dal, saa at Midlerne til at modvirke denne vilde være blevne endnu vanskeligere end før. Ogsaa dette Forslag forekommer mig at være meget ensidigt. Det er bestemt til at afhjælpe den øjeblikkelige Nød; men det tager alene Sigte paa den Nød, der fremkaldes ved Arbejdsløshed. Hvis man gaar ud fra, at der for Øjeblikket hersker særlig stor Nød — dette i Forbindelse med andre Spørgsmaal, som disse Forslag ville give Anledning til, vil naturligvis det Udvalg, der bliver nedsat, søge paa det nøjagtigste at undersøge, i hvilken Henseende selvfølgelig Ministeriet vil være rede til at hjælpe med alle de Kræfter, der staa til dets Raadighed — synes det mig at være noget ensidigt, at man her kun vil hjælpe den Nød, der skyldes Arbejdsløshed, men ikke den, der skyldes andre Aarsager. Nøden er dog lige haard og pinefuld, hvilke Aarsager den end skyldes. Ensigheden har ogsaa den Virkning, at det kun er enkelte Kommuner, som Forslaget kommer til gode, medens ogsaa Borgerne i andre Kommuner komme til at betale Udgiften, uagtet der ikke er oplyst det allermindste om, at disse Kommuner ere særlig trængende eller ikke ville være i Stand til ved egne Kræf-

ter at udrede det Beløb, det drejer sig om. Der foreslaas, at der under visse Betingelser skal ydes de fri Fattiggasser uden for Kjøbenhavn og Kommunalbestyrelsen i Kjøbenhavn et Beløb af 25 Øre pr. Indbygger til Afhjælpning af den ved den ekstraordinære Arbejdsløshed fremkaldte Nød. Jeg sætter den Virksomhed, som de saakaldte fri Fattiggasser udøve, overordentlig højt, og jeg kan blot ikke forstaa, at man ikke i Kjøbenhavn har søgt at faa en lignende Institution. Det forekommer mig, at det vilde have været naturligt i et Forslag som dette at søge at frembringe en Institution til at administrere de Beløb, der enten ad denne Vej eller ad andre Veje kunne blive til Disposition for de fattige uden for Fattigvæsenet. Hvis man nu vilde gaa i den Retning, som Forslaget foreskriver, og hvis man vilde tage det ensidige i Forslaget bort og indrette det saaledes, at det kunde komme de fri Fattiggasser i alle Kommuner til gode, tror jeg dog, at det ubetinget maatte kræves som en Betingelse for, at Kommunernes fri Fattiggasser kunde faa Adgang til et saadant Beløb, at der fra de paagældende Kommuners egen Side blev ydet et Tilskud til de fri Fattiggasser, mindst af samme Størrelse som Statsbidraget, muligt noget større. Det forekommer mig at være et meget rimeligt Krav. Paa den anden Side maa det heller ikke glemmes, at vi for Øjeblikket her i Rigsdagen forhandle om en Lov om et meget betydeligt Tilskud til Kommunerne. Alle disse Penge, der af Statskassen skulle ydes til Kommunerne, skulle dog komme etsteds fra, nemlig fra Borgernes Skatter, og derfor kunde det ogsaa være et Spørgsmaal til Overvejelse for det Udvalg, som faar med disse Sager at gøre, om der ikke muligvis, hvis man vilde tage den Tanke op, at yde noget til vore fri Fattiggasser — navnlig hvis man vilde gøre det til en vedvarende Foranstaltning — kunde være nogen Rimelighed i at gøre det under den Form, at man baandlagde en vis Del af det Tilskud, som er foreslaaet fra Staten til Kommunerne til Anvendelse i dette Øjemed. Man kan ellers let komme til saa store Udgifter for Statskassen, at der ogsaa af den Grund kunde opstaa Betænkelighed. — Det ærede Medlem talte, som jeg før nævnte, om forskellige Arbejder fra Statens Side, som burde fremskyndes. Jeg kan derom sige, at hvad alle de Arbejder, det ærede Medlem nævnte, angaar, er der een Ting, som gælder om dem alle, den nemlig, at de